

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetni dijt;
Egész évről 10 frt, félévről 5 frt, negyedévről 2 frt 50 kr.

Művelődik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
1161-át 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Országos sörárpavaszár.

Az OMGE, úgyis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja a Borsod és Pószony vármegyei gazd. egyesületekkel, a miskolczi és a pozsonyi ipar- és kereskedelmi kamarával és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével, — függelékben a Budapesten rendezendő sörárpakállítás és vásártól — 1898 évi augusztus havában Pozsonyban és Miskolcson országos sörárpavaszárokat rendez.

A vásárok a következő napokon tartanak meg: Miskolcson augusztus hó 25-én, d. e. 9-12 u. 1 óráig, Pozsonyban augusztus hó 28-án, d. e. 10-12 u. 1 óráig.

E vásárok valamelyikén résztvenni önjártó eladó, az illető gazdasági egylet (hasznosítói vagy borsodi) titkár hivatalába eladó sörárpájából faj és minőségenként 5 kg. mintát tartozik legkésőbb augusztus hó 22-ig beküldeni.

A vásár teljesen szabad. Árját tetésze szerint kiki maga, vagy bármely megbízottja által eladhajja, mint hivatalos közvetítő azonban a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte szolgálat.

A vásárok iránt érdeklődőknek részletes tájékoztatást nyújt és bejelentési ívetek kiadást, vagy a pozsonyieit, mint a borsodvármegyei gazd. egylet titkár hivatala.

A rendező bizottság.

Tejértékesítés és tejtermelők egyesülete.

A f. év tavaszán megalakult „Tejtermelők Egyesülete” megállapodásra jutott a Központri Tejesarnokok, hogy szeptember hó 15-ől október hó 15-ig mindazon termelők tejt, kik tejtüket megfelelő áron elhelyezni nem képesek s a tejet elhelyezés céljából a tejtermelők egyesületnél bejelentik, fixizott feltételek mellett átvevsi. Az átvételi feltételek és árak rendkívül kedvezőek; az október hó 15-én túl elhelyezni kívánt tej mily feltételek mellett való

átvételt külön megállapodás tárgyát fogja képezni. Az átvételi feltételek és az árak megadhatók az egyesület ügyvezetésénél, Bpest, Közelek, Dillő-ut 25. Azon tejtermelő gazdánknak, kik tejtüket elhelyezni nem képesek, vegyék igénybe a Tejtermelők Egyesületének központját.

Országos központi hitelszövetkezet megalakulása.

Az a csendes, de eredményes működés, a melyet a kötelekbe tartozó Károlyi-féle hitelszövetkezetek évek hosszú során át kifejtettek, nyilvánvalóvá tette, hogy a szövetkezetek üdös működése Magyarországon is érvényesíthető és hogy hazánkban is megvan a kisebb existenciák között az egészséges alap, amelyre a gazdasági válság nyomásztó viszonyai elnyitésre az önszegegy működését alapítani lehet. A kötelekbe tartozó szövetkezeteknek eredményes működése irányította a gazdasági közönségnek figyelmét leginkább arra, hogy a szövetkezetek minél nagyobb mértékű felkarolásával és elterjesztésével igyekeznek segíteni a kisebb birtokosok hiteligényein. Ennek a figyelemnek és felkarolásnak a hatása naponként jelentkezett, a sajtóban, a társadalmi szervezetekben, különösen a gazdasági egyesületekben mind hangosabban követelvént azt, hogy a hitelszövetkezetek működésének kiterjesztése céljából áll a maga részéről a szükséges eszközök megteremtésével a társadalmi segítségére legyen. Ez az állami segítség, ha sok idő múltán is, de végül a törvényhozás által mégis biztosítottat, a midőn a folyó év tavaszán az 1898. évi „a gazdasági és ipari szövetkezetekről”

szóló XXIII. t.-czikkel a kormány a képviselőháznak benyújtotta és azt a törvényhozás minden tényezője magavá téve, a folyó év július hó végén érvénybe lépett.

Bizonyos az, hogy ezen említett törvényczikk abból a szempontból, hogy a társadalom faktorainak közreműködése sok tekintetben korlátozva van azáltal, hogy az állami beavatkozás nagy mértékben kiterjesztett, a mezőgazdasági körökben jogos aggódomákat keltett. Azonban tekintetbe véve azt a körülményt, hogy az állam az ezen törvény alapján alakuló hitelszövetkezeteknek nemcsak különböző kedvezményt adott, hanem mindjárt kezdetben jelentékeny alapotként is biztosított, a szövetkezetek éleleplettését azonnal lehetővé tette. És így bár e szövetkezetek működése túlságos mértékben függőve van téve az állami hatalom beavatkozásától, és az új törvény által életre keltett hitelszövetkezetek önszegegyi és társadalmi jellege meglehetősen elhomályosult, a szövetkezetek keletkezésének könnyű lehetősége, ezek ellenőrzésének hatályossága, működésének irányítása és biztos vezethetése oly előnyök, amelyeket az említett hátrányokkal szemben a magunk részéről nagyobbnak tartunk.

Közutdomás, hogy a törvény a közszégi hitelszövetkezetek összefoglalására, ellenőrzésére, működésük irányítására és hiteligényeinek kielégítésére egy szövetkezeti országos központ alakítását rendeli el, amelynek tagjai, mint alapítók mindazok lehetnek, akik a törvényben előírt 1000 korona alapítványi üzletrészt jegyeznek. Maga az állam a törvény erejéből kifolyólag a központi hitelszö-

Magyar Mezőgazdák Szövetkezte Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám Váci-körút sarok.

ADRIANCE PLATT & Co. NEW-YORKI

világhírű gépgyárosok:

kizárólagos képviselősege

Fűkaszáló,

Marokrakó arató és

Kéveköti aratógépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

A cséplési időnyre úgy

bel- mint külföldi közszeneket,

ésváltók

oliva-, repce-, ásványi gépenkö olajakat;

jutta- s kender gabonás zsákokat;

kazal- és géptároló vízhatlan ponyvákat

a legkötőbb minőségben, legújításokkal árban ajánlunk.

Késések elkerülése végett kérjük a megrendeléseket már most előjegyeztetni.

vezetkez részére egy millió korona üzlet-részt adományoz, ezzel biztosítván egyrészét a központi hitelszövetkezet azonnali megalakulását, másrészt a jogot arra, hogy az állami hatalom ezen szövetkezeti központ ügyeinek vezetésére döntő befolyást nyerjen. De éppen azért, hogy az állam befolyása csak a legszűkebb mértékre korlátoztassék, másrészt, hogy a központi hitelszövetkezet már megalakulásakor minél nagyobb alapítványi tökével rendelkezék, kívánatos, hogy a szövetkezeti ügy iránt érdeklődők minél nagyobb számban legyenek az alapítványi üzlet-részeket, hogy egy a társadalom körei is minél nagyobb mértékben vegyenek részt a hitelszövetkezet működésének irányításában.

Ebből az okból bocsátotta ki a pénzügyminiszter az alapítványi üzlet-részek jegyzésére vonatkozó felhívást s ebből a czélból kérte fel a pénzügyminiszter a gazdasági egyesületeket is külön arra, hogy a maguk hatáskörében a szükséges intézkedéseket tegyék meg arra nézve, hogy a gazdasági társadalom maga is minél nagyobb részt vegyen az alapítási üzletreszek jegyzésében.

A pénzügyminiszternek leírata, amelyet az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez evégből intézett, nagyon helyesen fektet súlyt arra, hogy a társadalom tényezői minél nagyobb mértékben vegyenek részt a központi hitelszövetkezet megalapításában és ezáltal működése irányításában, mert csak ezáltal lehetséges a törvény üdvös intenczióit kellőképpen megvalósítani. Mert hiszen ha a szövetkezeti ügy fejlődését figyelemmel kísérjük, azokban az államokban, ahol ez a hasznos intézmény a nép életében mely gyökereket vert, azt látjuk, hogy az eredmények előidézésében a társadalomnak minden rétege egyaránt közreműködött. Éppen emiatt a magunk részéről üdvösnök tartottuk volna, hogy ha a már több mint egy évtized óta működő szövetkezeti kölékbe tartozó Károlyi fele szövetkezetek központja, — mint jegyzésedésük mag — használatot volna fel a központi szövetkezet megalakítására, mert ezáltal a törvény intenczióinak és a szövetkezeti ügy helyes fejlődésének megfelelően egy csapásra, biztosítva lett volna a központi hitelszövetkezet részére mindazon intellektuális és anyagi társadalmi erő, amelyek a szövetkezetek érdekében hazánkban eddig is a megülte szövetkezetek központjában (tömrület). Az a körülmény azonban, hogy a társadalmi alapon szervezkedett megülvő hitelszövetkezeti központ a törvény által alakítottan rendelt központi jóakarata van bízva az, hogy vajjon az új hitelszövetkezeti központ intézében magának működési tért biztosítani óhajt-e, nem tart vissza bennünket attól gádzaközönségünk azon része, mely a szövetkezesbenkülönösen a kis egyénekre nézve, a gádz-

sági válságból való kibontakozás egyik jelentékeny eszközt látja, a szövetkezeti központ megalapításában való részvételre felszólítuk.

A gádzatársadalom vezetőinek, a gádzasági egyesületeknek, az egyes gádzáknak minél több alapítványi részletgy jegyzésével kellene részt venniük az új szövetkezeti központ megalakításában, mert elérkezt már a legfőbb ideje annak, hogy a gádzatársadalom tehetősebbjei a kis ezistenziák sorsának javítása érdekében megmutassák azt a jóakaratot, amelyet a régebbi patriarkális időkben a földbirtokos osztály a saját érdekében állandóan tanusított volt kéntelen, de amelyet a változott idők a kötelesek sorából kitörölve, a szociális bajok egyik kuforrásával alakították át, elidegenítve a kisbirtokost és a munkás népet leghivatottabb vezetőitől. A szövetkezeti ügy felkarolása, annak elterjesztése, áldásának mihamarabb való érvényre jutása leghatályosabb eszköze a szociális bajok megszüntetésének és ezáltal a szociális bajok orvoslásának, mert a szövetkezetek minél szélesebb körű elterjedése fogja létrehozni az intelligens és tehetősebb birtokosok és a szegényebb birtokosok és a munkásosztály között azt a kapcsolatot, amelynek következtében az erősebb a gyengébbet támogatva a szociális ellentéték elsimulni és az egymásra utalt tényezők egymás javára működni képesítve lesznek. Sz. Z.

NÖVENYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely K. Imre.

Dohánytermelés fejlesztésének egy eszköze.

„A dohány az ezredéves országos kiállításán” című jelentés 139-ik lapjának utolsó bekezdésében zárjel között a következő olvashatók:

„A szivarleveleket jelenleg is produkáló Szabolcs, Szatmár és még egy pár megyében több helyeken elterjedt a következők, Szatmár megyében Csenger és vidéke st.

Telhat első helyen is Szabolcs megyében voltak azok helyek, a hol a kincstár részére alkalmas szivartakarókat vajmi keveset, vagy éppen semmit sem lehetne előállítani.

Nézetem szerint ezen állítás nem felel meg egy a valóságnak, mint az a jelentésben megírva van, mert Szabolcs megyének a földje már fektésnél, elég gádzad humusztartalmánál és jó művelésénél fogva igen szépen megtermeli a szivartakarókat.

Sőt a Szabolcs megyében termelt dohányok átadásánál a besimított csomókba leveleink szivartakarókat elég sűrűn fordulnak elő s ha egyes csomókból ezen dohányleveleket ahöz érte ügyes dohányjövédéki tiszt az ó munkásával kiválogatná, azt hiszem, igen szép mennyiségű lehetne előállítani.

Hogy pedig a Szabolcs megyében termelt dohányokból a termelők a szivartakaró leveleket miér nem csomoztatják külön, annak is meg van az oka.

Elsőzör a dohányos kertészek ezen kiközepevén sincsenek,

másodszor a szivartakaróknak megfelelő hóm levelek kiválogására, sok dolguk miatt teljesen képtelenek,

harmadszor a dohánytermelők teljesen megvannak oléveve, ha dohányukat a beváltásnál 1-50, vagy 11-ik osztályba sorozták.

A kertészek a válogatókat a) b) osztály választékból pedig csak azért készítenek néhány hálát, hogy földesgádzájuk őket magukat kiintéssék. El lehet mondani, hogy e tekintetben a termelők a kincstár érdekeit nem veszik figyelembe, ezért azonban a fenti okok miatt még csak meg sem róhatók.

Több gádzasági lapot olvassa látom, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszterium a kisebb gádzáknak egyes helyeken a fenti idősokban iskolákat állítat fel és szaktanácsokká előadósokká tartat.

Az ügyesbök kisgádzák ezen előadások alapján a földművelés azon ágait, amely nekik hasznos hajt, elsajátítják, földjeik jóvelmét az okserbük műveléssel emelik, gyermekeiket a rendezeseb és okserbük gádzadólások oktatják: és ezen gyermekekből lesznek a jövő emberei.

Ilyen téli iskolák felállításával lehetne elérni azt, hogy a dohánykertészeket a dohánygyvátogatásba a simitási idő alatt kellene beotaktni, úgy hogy minden egyes dohánnyelvel a saját osztályába soroztatnák s erre 2-3 év kellene.

Ha a kertészek, a kitanúsok folytán a dohány válogatását a maguk kölégek tudák osztályozni, akkor lehetne csak meglatni, hogy Szabolcs megyében a dohánytermelők dohánnyal közül, mily mennyiségű dohánnyatkarókéru ki s ezen főnem levelek nem vesznének el az 1-50 és 11-dik osztályú dohánnyal válogatásuk között.

A három évi felállások után pedig megvnyerné a kincstár azt, hogy a dohánykertészek már maga volna hivatala apróbb gyermekeit a válogatás helyes meterebe betanítani és rövid idő alatt el lehetne érni azt, hogy a szivartakarókból még eladásra is kerülne.

Ilyen 3 évi iskolai befejezése után kifejlelnék, a szivartakarókat és megfelelő dohánnyal előállítani.

De ahol a szakképzes hiányzik, ott nem koreszhetünk szivartakaró leveleket.

Szeletarmos.

TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Cserháti Sándor.

Rétrágyázási kísérlet foszfor, káli és nitrogénnel.

Asz alább leirt rétrágyázási kísérletet szelid vályogtalu réten hajtották végre azon czélból, hogy megállapítsák vajjon lehet-e a rétészéna és sarju hozamát foszforral, káli és nitrogéntartalmú műtrágyával való trágyázással nagyobbítani és hogy érdemes-e olyan réteket a nevezett műtrágyákkal trágyázni, amelyek már természetükben fogva a jobb rétek közé tartoznak. Ezen kísérletnél a káli káinid alakjában, a foszforral Thomassal alakjában, a nitrogént pedig óhlyszétron alakjában használták.

Ezen alkalommal óhlystrágyákkal tettek kísérletet, amelyek hatását még ismerem, más növényeknél már többször kipróbálták.

A szóban leirt kísérleteknek hat (A és B) egymás mellett fekvő parcelláissal készülták, melyek mindegyike I hektar = (1738 kat. hold) kiterjedésű volt. Mindkét parcellát egyformán trágyázták meg. Az A srt, mely 1-7 parcellából áll, csak műtrágyázták: előlենben a B srt 8-11 parcelláit műtrágyázták meg s azoknál a réti boronával meg is boronálták. Az egyik sornak a trágyázásnak mint o'vannak, a másikon pedig a trágyázásnak és boronálásnak együttes hatását akarták meglatni.

Asz illett parcellákat következőképpen trágyázták meg:

hoz mérten az ügöt akció fejlesztésére irányuló munkában részesítik, másrészt pedig azért, mert a katalógus osztályozása az angol teljében és az arab és az angol-arab között kiváló, amely fajták úgyszólván internacionalis tulajdönt képeznek, más fajtát nem disztingvál, hanem a kisebb és nagyobb fényezés hamos, háttas, igaz stb. osztályok veszi alapul. Egy internacionalis lókállítási csak egy osztályozhatja anyagát, nem csinálhat külön keretet a nomaditát a hameses fajokat, Flageolet, Doncaster legyőzővel, Mortemer" és „Regalia” — Vernelle szőlővel és több e fajta championokkal szerepel volna egy társaságban, de a zstri jelentése említése nem méltatta. Árabs lovát vinni Párisba szintén egyértelmű lenne a bagyoknak közmondásos Athenbe vitelére.

Franciaországban a keleti ló tenyésztésére elég nagy sulyt fektetnek, sőt államilag támogatják is ott, a hol a köztenyésztésben tüdővnek találják. Igaz, hogy 1878-ban „Jussuf” a bábóna törzsem feltűntelt kellett s a francia kormány rögtön hajlandó lett volna őt megsemmisíteni pompadour, mindegy részére ha eladja lett volna. Az arabs mént általában csak korlátoltan lehet alkalmazni, de az oly arabsok, a minő Jussuf, mindenütt hasznosak. A gy emlékszik meg róla a zstri jelentése.

Eltöbben a lippizai lovát, amelyet hazánk több nagyból magánmésében találtak, nagyvadászok szty a katonaság részére és tanulóknak előadásig, elégség, jó összedított négyes vagy ötös jukkerfogatokban bátran el lehet vinni a nagy kiállításra. Hátra van még a tulajdonképpeni eleje, a Nonius és angol félvér származása fényűzési hamos és háttas ló. Azt lehet, sőt kell is vinni Párisba. Lásakak ok a testütemű, nagyságot, párosula nem ideomokkal, vérről és akcióképességgel. A mi Nonius-typusunk bátran versenye kelhet a francia anglo-normandokkal és jó Furiosink a kontinens bármely félvérőval.

A modern Gidran is bizavást konkurralta a díjért, a jó kisebb angol félvér formájában lévő háttas és könnyeb vadászó pedig csak emelhet a sikert. De mindamellott ne legyünk túlszerények, ne vigyünk átlagard — amelyből sokat találhatni — a kiállításra, mert minden más részvevő nemzot azon lesz, hogy a legjavát mutassa be.

Ennyit a luvoklásból, mert orosz és amerikai ügötöt bizonyára különböztethetnek eredeti hazájából mint tollánk. A kisebb és a népies tenyésztés, mint már előbb említett, csak kisebb csoportban legyen képviselve és azt a modern katalonvát mutassa be, melyet köztenyésztésünk oly nagyvadászban produkál és oly kedvőző örön bír előállításit, hogy tömeges kivételre alkalmas. Nem szabad azonban magunkat túlzott reményekkel kesegtetnünk arra nézve, hogy francia Franciaországban nagy piacot teremthetünk remondának alkalmas lovak részére, mert a francia igen ókosan vigyzi meg e tekintetben. Il n'est permis de compter sur les ressources étrangères qu'au point qu'on pent s'en passer, c'est a dire en temps de paix” ; vagyis hogy az idegen országból vásárlandó katalonvát csak akkor számíthatunk, amikor nincs redja szük-

ség, tudniillik béke idején. Ezért a francia lótenyésztési kormányzat egyik legfőbb törekvése a katalonvát produkciójának az ország határain belül való emelésére irányul.

A mi azonban a lókállítási magyarországi csoportjának szervezését illeti, kívánatosk tartomány, hogy azt az OMGE. a budapesti Tattersallal együtt a budapesti özi és tavasszi luvoklásoról folyamanként a földmívelésügyi miniszteriumnak hathatos erkölcsi és anyagi támogatást kérjék meg, de mindazonáltal a kiállítás csoportos jellege mellett az egyes kiállítóknak az öket, mint ilyeneket megillető önálló szerep legalább a látszat tekintetében részükre fenntartassék.

Épp úgy elkerülhetetlenek tartom, hogy a kiállításra meggyerendő lovak kiváltsága egy szaktörvény-bizottság által történjék, melynek céljaira bizonyára nem lesz nehez gróf Orsay erzedes, mezőhegyi némesparancnok közreműködésé megnyerni, aki nemcsak mint igen kiváló szakember, de Franciaországban szerzett személyes tapasztalatai alapján is abban a helyzetben van, hogy a legmegelőzőbb tanácsok szolgálatán az anyag megválasztására nézve.

Es ha minden előzetes szervezkedés és az anyag kiválasztása a kelő időben megtörténik, akkor ugyancsak az így sikere érdekében kívánatos lenne, hogy a többé-kevésbé nyers anyag gróf Orsay kezébe kerüljön a feladat teljesítésére, a melyre a kormány egyöntetű betanításában és előkészítésében részeshelhetne.

Erösen bizunk benne, hogy az említett tényezők közreműködésével és a párisi kiállítás magyar osztályi vezetőségének hozzájárulással a magyar lótenyésztés az 1900-iki kiállítás alkalmával nem csakolyan nagyot fog aratni, mint 1878-ban. *Kis Mihály.*

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Németország. A német-orosz vónakbáru.
A németek s oroszok közötti nem feszültleg uralkodik, mely főleg a német kereskedelmi politika teréről vette eredetét.

Az oroszok ugyanis, ha Németországba élő baromfi szállították, az országukaton vége hajlottak azt. Am ez ellen a németek övát emelték az alatt az ürügy alatt, hogy a baromfiésvét, nevezetesen a kolérat torjessék el az országban.

Országosz ebben baromfiexportójának sérelmét látta.

Nem is késett abbéli véleményének kifejezését adni, hogy a németek tilalma csak ürügy arra nézve, hogy az orosz baromfi kiküszöbölésé azon óhaját fejtegette, hogy az intézkedés szüntessék be mentő előbb, mert ellenkező esetben orosz részről nem fognak késni, bizonyos német ipari cikkek behozatali vámját jóval felémelni. Most a németekre kerül a lamentálás sora s tiltakoztak a feltevés előtt, miután az országok tiltották volna el a baromfiáritást. Hiszen csak nem fogják keleti szomszédjuk libakereskedelmé kedvéért amugy is oly sok állapotkézdelme eliepett országukat még jobban fertőztetni! Honnan van a lakony, szerbesség, tidővesség, szaj- és körömfájás, tykuklora stb., mely évről-évre jobban sújtja az országot, mint amann, hogy szomszédjait általánosszáításánál semt hnyunk, sőt mi több előmozdították azt — írják a berlini lapok. A kereskedelmi szerződéseknök közönföhelyt mindezt, melyek a külföldi termékek szállításánál a német egészségügyrekre figyelemmel nem voltak.

Ami éppen Országoszraunk oly kedvezményes jutottak, a melyek az eddigi kereskedelmi szerződések történetében pártatlanul állanak. Mi a keleti porosz vasutak kötelesek az orosz gabonát tonna kilométerenként 1 marka 09 pf. vitelidj mellett továbbállítani, addig a

belföldi gabona ugyanazon vonalonok, azon terülrű 4 marka 50 pf. szállítási díjra van utalva!

A poroszok tehát az orosz gabonát *négyezer oly ólón* szállítják, mint saját termékű! Ugyanezt az anomáliát látjuk az orosz liszt szállításán is Németországban, amennyiben a szállítási költségnek 20%-át elengedik, a orosz vasutak, az orosz factport ugyanilyen kedvezményekben részesül.

Tekintve az ily nagyvadász kedvezményeket, a német kormányári lapok is elismerték, hogy a sok jónak innárván végtel mek vetni s éppen ezért, semmi szán alatt a mostani — éppenséggel nem motíválható — kötelelményeknek nem részürl eléget tenni nem akarunk, mert ez már valóban egyetlen volna az öngyilkosság politikájával.

A népszámlálás eredménye, Németországban az előzőeszerit közlik a mezőgazdaságot érdeklő hivatalos népszámlálás adatait, melyek ez évelélen gyűjtöttek. Ezen statisztikai adatok szerint Németországban előzőeszerit 5,556,900 gazdaság van, mely 43 millió hektáryra terülten oszlik meg. A gazdaságok száma pedig 2,300,000 oly gazdaság van, melyeknek terjedelme 2—10 millió hektáryi, a nagy üzem, vagyis olyan, melyet 100 hektárról fölfel számítanak, alig van több, mint 25,000.

A többi 3,225,160 hektár a kimutatás szerint mind olyan, mely többfelé parcellázott kisbirtok. A statisztika azonban még egy nevezetes körülménnyel számol be a nem egyéb, mint hogy a középbirtokok nagy hátdást mutatnak a kisbirtokok rovására.

A népszámlálási adatok azonban még más sajtáságot is tüntetnek fel, azt nevezetesen, hogy a német iparosoztaly nap-nap után több parcella földet szerez magának s azon mintegy állitatanakból a földmíveléses foglalkozás — iparunk folytatása mellett. A kormány a töle telhetőleg elő is segíti ezen tendenciát, abban a nézetben lévén, hogy az illyképpen gyökeret vert osztály is gátul szolgál a szociális áramlatok ellen.

Franciaország. A tejfogvadász szabályozása. Páris város tanácsa az utóbbi időben rendkívül figyelmet kezd fordítani a városban s az országban fogvadászra kerülő tej minőségére s az e körülmények ellenőrzését tízte ki feladatát közé. Legutóbb hozott határozatait az egészségügyi tanács osztalán tetszésével talákoztak. E határozatokból érdemesnek tartjuk a következőket közölni.

Előszörben kérévnyit intéztek az összes vasutársulatokhoz, melyben a tejszállítás tartfajának ellenőrzését kérelmezték.

A kerületek egészségügyi közeget tisztítja, hogy az összes istállók egészségügyit viszonyit eber figyelmenül kísérjék, felőlesse stb. azokat a tejszállításnál használatba levő edények tisztasága s ártalmatlansága felől, intézkedtek, hogy a tej pasteurizálása megkönyvültessék minden körülmények között, hogy a tejszállításban, melyek o célra be vannak rendezve, Előjárására csakis egészségese tokonkötöl származó, meg nem vizezett tej hozható. Az első minőségű tej 1000 grammjában 40—50 gr. zsirnak kell foglaltatnia, a másodrendűben 30—45 gr.-nak s a harmadrendűben 30—35 gr.-nak. Az evvel előírtakhoz szerikonyon tej van árva a kifogvadászból és tehétnépek sem minősíthető s aki árva büntetésnek teszi ki magát.

A tejszárma néven nevezendő nagy mértékű keverése szigorúan tilva van.

Ami pedig a szülőkölő anyákat illeti, ha gyermekeiket szoptatással képletenkel felnevelik, mint Páris városotl kapnak anyai olosó sterilizált tejet, mennyi a gyermekek felnevelésére szükséges.

Ha azonban oly szépenyek, hogy a mérsékelt árú tejet sem vónának képesek megfizetni, a városotl *tejszállítványok*-át kapnak,

hogy gyermekok tejszűzletre okvetlenül fedezze legyjen. Erre nézve a kerületi orvos bizonyítványával tartoznak igazolni, hogy a gyermeket képletenek szoptatni, valamint azt is, hogy az így nyrt tejet csakugyan a két ével nem időséggel gyermek táplálására fordítandják.

A kerületi orvosok szinte fel lesznek jösvirta így tejtaványokat ott kézbesíteni, hol azt helyenlelnek látják, a friss, vagy sterilizált tejet ingyen orvosság czimén fogják nyujtani a *szegények* szegényeknek. Páris város tanácsa, hogy ezen humánus czélunk meg felelhessen, már közelébb a város határában egy tejtisztelő központi állomást fog berendezni, valamint saját költségére egy teigazdasági iskolát is fel fog állítani. Nevezetesen a dolgokban az, hogy a város tanácsának ezen intézkedési az egész országra kihatónak lesznek, mit a helygimnázium már közelébb azt rendelkezésével fog kibővíteni. Az egészség fenntartás czéljára intézmények megfogás honosítottai minden gyémének, meg az intéző körök belátták, miszerint az ország halandóság roppant nőd fokozta, hogy a lakosság minden tekintetben kifogás alá eső tejet lett kiszolgáltatta.

Amerika. A német nyerscukor az Egyesült-Államokban. A német nyerscukor Dingley-Bill életheletkezésével valójában óta nem jelentkezett az amerikai piacokra. Am ez év április havában ismét megkezdte behozatalt, meg pedig a nem csekélyesség számba menő 79,196 dollár értékben. Német statisztikai adatok szerint azóta a bevétel még jobban éntéülk, de bizonyos az, hogy az előbbi évek importját még sem képesek elérti.

Mindenesetre nagyobb lett volna a bevétel, ha a német exportőrök közből általánosan tudnák, miszerint az a német cukor, mely 90%-nál kevesebbet mutat a *Németországban kivelti prémium kedvezményét nem élvezi*, a Dingley-Bill pótvámjával nem terhelhetik az amerikai kikötőkben. Az amerikai azt írják, hogy a behozott német cukor nagy része a 90%-nál alábbi tartalommal bírt s ennek dacára a pótvám megfizetésére lett kötelezve, mert feltételek, hogy ez a cukor is a *kivelti prémium valamely alakjával lett Németország-ból exportálva.*

Argentína. A Bárá Hirsch-féle zsidó mezőgazdasági kolóniák. A bárá Hirsch által Argentínában alapított kolóniák a várakozásoknak nem felelnek meg. A gyarmatok intézősége azt a határozatot hozta, hogy az ezután követhető *éven többé nem* bevándorlókat, dacára annak, hogy a bizottság előtt egész halmaz kérvény hever, melyeknek írni a bevándorlás engedélyét eszednek. Ezidőszentől 1394 bevándorító család tartózkodik melyek összesen 7015 tejet számlálnak (1398 férfi s 1391 nő, 2377 fő) a 1908 levány gyermekek). A gyarmatok legnagyobb a „Moritz” nevezetű, mely 97 bevándorítókat számlál.

A zsidógyarmatok Argentínában összesen 40,854 hektáry területet tartanak elkelti mivélésben, melyből 4500 hektár gabonával van bevetve. Megemlítendő, hogy Észak-Amerikában s Kanadában mindúristben származékosak a zsidógyarmatok. Az „Alliance”, „Karmel” s „Rosenheim” gyarmatok a közel 300 ember tisztára mezőgazdasággal foglalkozik. A szomszédos gyarmatok népessége iparral s kereskedéssel foglalkozik, ambar szűn akad között gyármunkás is. Meglepő azonban az, hogy a párisi központi iroda segélyadományai nélkül a gyarmatok nem tudnak megélni. Egy malicziózus német lap, joggal meg, hogy bizony megélnének azok, csak ne küldnék oda a segélyadományokat!

Budapesti marhavásár-pénztár.

A „Közelek”-ben olvastam ezeltől egy pár ével, hogy a székesfőváros az Országos Marhavásár-pénztárral közelműködésére a budapesti marhavásárrólona fakultatív hasznélpénztár felállítását határozta el. Közébe lett később, hogy a székesfőváros pályázatát is hirdetett arra, de az addó maradt.

Hosszu hallgatás után azonban az eszme ismét napvilágra került, amde most már közelébb a hazánknak és mivel így busz hasznél lett, három tekintélyes pénzintézet szövetkezve egy, a budapesti marhavásár forgalmát alaposan ismerő marhavásáros czéggel, a közelébb vásárpénztár felállítására a székesfővárossal szerződött és ezt a szerződést a „jó és olcsó hus” ez a hangzatos jelszó biztosította annak a manóvernek a sikerét. A székesfőváros ből képviselői erre a jelszóra biztató nélkül ugráltak bele a kifeszített halóba. „Jó és olcsó hus” és még talán egy kis jóvedelem is a székesfőváros pénztárának ennek a teltetlen Mólóknak.

Azán annak a félműködés embernek „jó és olcsó” értelmezése pláne hussal, eről gondoskodni, hisz ez a legszembetűnő vársayati kölélesség. Azt fontolgatni, latolgatni, hogy az tényleg bevélk-e majd, no az már csak felesleges munka volna.

Téhat megtörtént. A „budapesti marhavásári vásárpénztár” a telen megkezdte működését.

Eltellet immáron azóta egy félév. Átéltékhet vehetünk tehát most már a működése által elért eredményről, legjobban mi gazdák, akiknek a bőrcere a spekuláció jó része pályázott.

Mert mi az eredmény? Az eredmény az, hogy ha eddig beszállítottunk egy kocsi (10 drb) marhát, arra fizettünk vásári bizonyonyi és ellátási költség czimén 27—28 frtot, most fizettünk 34—35 frtot. De há sziz ez természetesen.

En pl. eddig 10 drb marhához rendszeren beküldtem egy embertem, annak költsége és fizetése volt 2 frt. Most fizetem hájopénz czimén 10 drba 4 frt 60 kr.

Itt megjegyzem, hogy egy gazdálkarsam most is küldött be embert a marhához, de arra az állatorvos ut azt mondta, hogy az nem kedvére fogja az ökr szarvát, mikor ő az ökr száját nézi, oda tehát a vásárpénztár emberekkel, a hájopénz tehát fel is számítottatott.

Azonkívül felszámították még anyai százelek a bevett összeg után, hogy az 10 drb marhánál 3—4 frt közt varál.

Ez tehát az eredmény a gazdák részére. Érdekeljen az úgy, azon hiszenben, hogy ta’an a mézárosok részestelnek a mi számlánkra valamelyes kedvezményben, tudakozódtam az ismerős mézárosok körében az ő nézetükről, és ott az tapasztaltam, hogy károgan is, kisóbb vagyon, tehát gyengébb hiteli mézárosok existenciáját az vásárpénztár egyszerűen lehetetlen teszi, mert míg egyrészt hitelekkel a legszűkebb körletök közé szorítja, addig a felszámított kamat és sokféle illetékek azt annyira megdrágítja, hogy afféle képek mozogni.

Amikor megkérdeztem azt magam is, mert én még a budapesti marhavásárrólona budapesti mézárosról az idén hallottam először, hogy a könnyebb és olcsóbb, tehát a rosszabb minőségű marhát kereste, és csak az idén történt voltam először, hogy hibzóból előbb a sejtésebelekkel adtam el, a fonombakkat később a mézárosok megvásárolták arról, hogy a jóminőségű marha több része és sokkal inkább, mint ezeltől Bécs számára vásároltatták.

A „jó és olcsó hus” tehát csak jelszó maradt, az elért czél pedig az, hogy négy czög részvényese semmi rizikó, kevés tényleg és csekély befektetéssel számottevő jóvedelem-

hez jut, leginkább mi gazdák jó részben a kereskedők és iparosok rovására.

Huz-e ebből a székesfőváros is hasznót, (zárják közt megemlítem, hogy halálomszón szerint ő is csakötöt megemlítem, nem így van) az melleskébe okozta. A tény az, hogy mi gazdák hasznélkapunk. De mivel egyezkedik leg-alább annyit kapni, mint eddig, vagy rosszabbat szállítunk, vagy magasabb ár akarunk elérni, ebből kifolyólag a mézáros vagy azelőcsőbb, tehát rosszabbat vessz, vagy ha a jobbat vessz, a huszt megdrágítban. A székesfővárosi lakosság tehát vagy rosszabbat húsz, vagy drágábbat.

Ime az eredmény!

De a pénzintézetek jó gselet csináltak!

Breuer Gyula.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma: Ociál
Az OMGE. közleménye. 1210
Országos fog. hitelszövetkezet megalakulása. Sz. Z. 1210
Budapesti marhavásár-pénztár. Breuer Gyula. 1223

Nyénvatermelek.

Dobánytermelek felosztásának egy eszköze. Selez-farmosok. 1220

Trágyázás.

Rétrágyázási kísérlet folyog, kelt és nitrogén. 1220

Lótenyésztés.

Lótenyésztésünk képviseletéről az 1900. évi párisi világkiállításán. 1221

Külfgödi szemle. 1222

Vagyonság. 1223

Kereskedelmek, tőzsdék. 1224

Budapesti gabonázás. — Vetőmagvak. — Mú-trágyák. — Szociálizál. — A központi várszorosok kényegessége a magban (in gross) eladott délmiczkek árairól. — Állatvásárok: Budapesti gazdasági és tenyésztésmarkta. Budapesti vágszornavásár. — Budapesti lóvásár. — Ká-gányai sertésvásár. — Budapesti szurómahavásár. — Ingaltonk árvesztése (20000 frt Bécsértébe került). — Bécs vágszornavásár. — Bécs szurómahavásár. — Bécsi sertésvásár. — Bécsi juhvásár. 1226

Reáljelölteményezés. Ó felsője dr. Csanday Gusztáv kezelti gazdasági tanintézet igazgatónak a gazdasági szakoktatás terén szerzett érdemei elismeréséül a Ferenc József-erdő lovag keresztjűt adományozta.

Kinevezések. A földmivélségi m. kir. miniszter a budapesti állatorvosi akadémiának a sóbészeti tanácshe Seldos Gyula gyakorlatnok II. tanárségéde, Teltik Ottó gyakorlatnok a helygimnázium tanácshe II. tanárségéde nevezte ki. — A Magyaróvár- és helygimnázium tanácshele a vognatnázium és vegykerületi állomás melé dr. Széll László okleveles gépészkeren négy év tartamára tanárségéde nevezte ki. — Veperőcsény. Földmivélségi m. kir. miniszter Ácz Nándort a m. kir. bakteriológiai intézetmükölközésére, ezen állásban I. évi szepember 1-étől továbbé két évre megnevezte.

„Az Elhibázott akció.” A Budapesti Hirlap az 5. számában „Elhibázott akció” czimzmel egy közlemény jelent meg, mely szerint: a földmivélségi miniszteriumnak annak érdekeit osztályja, a szákszólok, egyesületek, szóval minden helygimnázium a baronfi közénnyel az, hogy hák miért lett ez a cikk megírva. Hazai baronfiézésésűneket tagadhatatlannal nyomja aforba, a mely a kisbírtokok akadályaival felzárbaolással a gazdaság minden ágában jelentkezik. Az egykor egy földi kímélet felsőszög, már elözletesen is hosszas négyzszógalakban, azaz, igazságosan az okadatoka helyreho is osztófott fel, mindenkinek végén a szűrésűret, esztől és nyomtató helyely, a baronfiának természetesen tanjával. Ezen állapot azonban az immenets tüszvény miatt nem lévén, továbbá túrhelt, a kis paraszt gazdák arra köteleztettek, hogy szűrésűretjeit távo abb

SZIVATTYUK MÉRLEGEK.

minden nemo, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparczelokra.

BOWER-BARFF-féle szabadalmattal innoxidálás módszer szerint innoxidált szivattyúk rozsdá ellen védve.

Arjegyzekek ingyen a bérmentve.

W. GARVENS, Wien, L. Wallischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

SEIFERT JOZSEF, Pozsony, Halászkapu-u. 4.

cs. és kir. udv. Fegyverszállító

Interurbikus telefon 232. szám.

Henri Pieper eredeti DIANA fegyverekből J. P. Sauer & Sohn cég Krupp Frigyes-féle különböző azélesítő fegyverekből eredeti gyári áron.

Kész vadásztöltényeket, azgránis ostor-mezőjű fűstöltéket, vadász- és katonai fegyvereket, minden kaliberről a legújabb állományban.

Eredeti-Eley-töltényeket

Vadászati, utazási és sportfőnlételegesség.

Repce, árpa és buza aratásra

SZABADALMATI KEVEKPORIO

KÖTELEK

GRÜN MÄTZEL

BACS-CSEBEN

szabadalmi jogokkal védett

ALFA SEPARATOR (RÉSZENT) és csépe PANHAUSER ALFA SEPARATOROK (LÉNYEGES) MINDENMÉRTÉKADÁSÁRI ESZKÖZÖK, Felfüggesztési feltelek teljes felszerelés.

BUDAPEST
VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 45. (ROYAL SZÁLLODA)

Gazd. kötélárúk, ZSÁKOK, PONYVÁK,

zsinórok, hevederek, tömlők, főhérruhaterítők.

Tornaszerek, függőágyak és mindennemű hálók ipartelepe.

SEFFER ANTAL Budapest, IV. (Károly-laktany) Károly-utca 12. sz.

Waldy-megyei gyártó vállalat.

LAWN-TENNIS Gondos kivitelű, Spörk-Árjegyzekek storiál.

Magyar királyi államvasutak. 11704. A-V.

HIRDETÉMÉNY.

Mindenkinek világszerte a vasútvonalon a legújabb állományban.

A vasútvonalon a legújabb állományban.

Az új állományban a legújabb állományban.

Az új állományban a legújabb állományban.

GAZDÁK KÖNYVE

Magyar királyi udv. Fegyverszállító

Könyv az aratásról

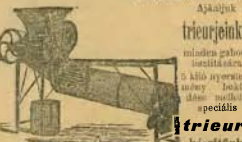
Ára 2 ft.

Magyar nyelvű lapok kiadó-vásárlóban.

STAHEL és LENNER TRIEURGYÁR,

Budapest, V. ker. Károlyi József-utca 8.

Árjegyzekek minden gabona szállítására, 5 kőli szorogatás, mogyoró, dió, mandula, speciális kávé, kávé, kávé, kávé.

Lokomotív trieurkonyvat gyorsan és olcsón újjal felszerelnek. Kiváló és képes árjegyzekek szolgálnak kiváló, jólék és szorogatás, kiváló, kiváló, kiváló.

Legújabb szerkezetű gőzmozdonyok

2 1/2 lóerőtől 30 lóerőig

fa-, szén- és szalmafűtő

Egy- és többvas, valamint egytengelyes és kétkezesek és Columbia-Drill kőnyíró-szűrő-gépek, szorvató-gépek.

Legújabb szerkezetű gőzcsepülő-gépek

kettős szalmazárókkal és magnagyobbított rostakkal.

Kazalozók, arató és kaszalógépek, továbbá mindennemű gazdasági gépek és eszközök a legjobb és legkiválóbb kivitelben a legkiválóbb árakon.

Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve

CHAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok

Budapest, Váci-körút 63. sz.

Gőzekék

utcai lokomotivok,

gőzcsepelgőpek hajítására a főhercegi vasműtől. A gépek vásárlásánál mezőgazdasági szakértői tanács adatik. Szives tudakozások

Erzherzogliche Cameral-Direction
in Teschen in Schlesien, ezimen. 4091

54318/II-2-a. 1898. sz.-hoz.

Hirdetmény.

A földmivvelésügyi m. kir. miniszter az állami műesbirtokok és a gödöllői koronauradalom igazgatóságait utasította, hogy az általuk termelt magvakból, — a mennyiben ezek az uradalom saját céljaira nem szükségesek — az alábbi részletezett feltételek mellett

vetőmagul eladhatnak

mindazon gazdáknak, kik ez iránt az igazgatóságához fordulnak.

Ezen feltételek a következők:

1. Egy gazdának (vetőnek) egy és ugyanazon gabonából 100 q-ig, egyéb vetőmagvakból pedig 10 q-ig terjedő mennyiség adható el.

2. Az eladási árak megállapításánál Bábolnára és Kisbérre a győri, Gödöllőre és Mezőhegyesre a budapesti, végül Fogarásra a fogarasi piacokon az elszállítás napján — jegyzett tényleges eladási, illetőleg piaci vagy tészei árak fogának alapul vétetni oly módon, hogy az illető piacokon jegyzett árból szállítási költségre Kisbérben és Bábolnán 20 kr., Gödöllőn 15 kr. és Mezőhegyesen 50 kr. fog levonatni.

3. Csere útján is adhatnak át az uradalom vetőmagvakát, de csak kis gazdáknak egyforma minőségű és súlyú magvak ellenében és pedig úgy, hogy egy bizonyos súly szerinti mennyiséget ugyanennyi vetőmag fog kiszolgáltatni.

4. A szükséges vetőmagokra előjegyzéseket is tehetnek a gazdák az említett uradalmak igazgatóságainál és pedig **őszi gabonára f. évi szeptember hó 30-ig, tavasziakra pedig f. évi december hó 31-ig,** megjegyezvén, hogy a **vetőmagvak eladására, illetőleg kiszolgáltatására egész éven át fog eszközöltetni.**

5. Hogy a vásárolt vetőmag **kiszáraz** vetésre fordítható — ezért csak az azon gazda kaphat az állami birtokokról vetőmagot; a ki közzéadott bizonyítvánnyal igazolja, hogy a kérelmezett vetőmagra tényleg szüksége van földjei bevetéséhez.

Ez a közzéadott bizonyítvány a vetőmag átadására iránt benyújtott kérvénnyel egyidejűleg az illető birtokos igazgatóságának bemutatandó.

Budapest, 1898. augusztus hó 13-án.

Földmivvelésügyi m. kir. miniszter.

Eredeti szép, tiszta magyarfajú,
elsőrendű jármos ökör,
gazdasági munkára még a legalkalmasabb van nálam
eladó harminczhárom darab.
Bővebb felvilágosítással szolgálnak levélben. Vevőiratnál kocsit várja, kocsin az ut csak rövid félóra.
Péter András, Szeghalom, Békés megye.

TAKARMÁNYMESZET,

szavatolt 40—42% phosphorsav tartalommal, tiszta, ártalmatlan alkotórészekből ment, arsenmentes, ajánlunk brümi raktárunkból a pénz előleges beklüsdése vagy utánvét mellett 50 kiló 7 frt, 100 kiló 13 frt 50 kr. 5547

Knochenmehl-, Spodium-, Gelatine- und Leimfabrik, Brechtelshof, Preuss. Schlesien.

Kérdésczküldések és megrendelések közvetlenül hozzánk intézendők.

WEISER J. C.
gazdasági gépgyára és vasútéleje
NAGYKANIZSÁN.
Működésük kezdte a magyarországi gazdasági gépek, hogy
Magyarország legjobb sorvetőgépe a
ZALA-DRILL
Az Orosz, Magyar, Csehszlovák 1897. október hóban Kisbérben rendezett nemzetközi vetőgéppreversenyen a legelső díjjal, a
állami aranyéremmel

Is az 1897. szeptember hóban Lévaiban rendezett nemzetközi vetőgéppreversenyen a legelső díjjal, a
aranyéremmel
díjazottak az
Alfa Lc. oszák. szék. hat. Kaposvárykórák
szék.
Zala-Drill és Perfekta
sorvetőgépek: több kiállításra kitüntetve.
Szek.-rendszert az oszákai, székcs. és repárszékít és mindenféle gazdasági gépek is eszközök.
„Planet Jr.” rsz. kézi-toló répkapka és töltetőgő, a 11 frt.

Eladó,
a piacznál mérsékeltbb árban — tetszés szerinti mennyiségben: 500 drb 5—6 éves
első rendű erdélyi magyar faj igás ökör,
250 drb 1 évet töltött és 170 drb 2 évet töltött
első rendű erdélyi magyar faj tinó.
Felvilágosítással szolgálnak: **László és társai, Nagy-Iklódon,** (Szolnok-Dobokamegye) vasut-, posta- és távirada-állomás. 6243

Legújabb szerkezetű
szabadalmazott terményrosta
többszörösen első kiállítású nyertek és minden gazdaságban a legjobbnak elsőmervo.
Legelősebb árák.
Az eddig látottakat fölmúlja új munka, minősége, mint egyszerű szerkezetében.
Kalmár Zsigmond, Turkeve.
és, és kir. szabad. kiállításos terményrosta gyára
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alulírott uradalmi intézéség ajánlja őszi vetésre a következő **dus hozamu és kipróbált minőségű rozsfajtákat:**

„Bahlseñ Triumpf-rozsoť“

100 kgr. 10 forint,

Ronovi Elite-rozsoť,

legújabb keresztezés „Triumpf“ és óriás hegyeségi rozsoťból a legnagyobb ellenálló képességű és legtaulabb hozamu határozott rozsfajta, meglepő eredmény. Vetőmag szükséglet hektáronként 120—150 liter, **100 kgr. 12 frt** franco az osztrák északnyugati vasút Pribyslav Schlepang vasuti állomásától.

Zsákok a 20 kr.

Meierhofs Verwaltung

RONOV, Post Pribyslav, Böhmen.

Diószeghi
„Óriás buzát“,

mely rozsdának képes ellenállni és így
biztos termést ígér

és melynek **sulya hektoliterenként 81—82 kiló, ajánl őszi vetésre a**

Diószeghi Cukorgyár, Pozsony-Diószeghen.

Magyar királyi államasvatok.
ad. 90909/98. C. sz.

Igazgatósig

Hirdetmény.

Bosna-adrjai vasuti kótelek. — (Kóteleki díjazás eltelteptételese).
A bosna-hercegovinai államasvatok Sarajevo, a ettől északra fekvő állomásainak és a banjaluka-doberlini cs. és kir. katonai vasut állomásainak Fiume és Trieste közötti közlekedés díjazására leg. önkényesen két 1000 kgr-os díjazást, az egyiket a legújabb, melynek 1-6 füzete Fiuméval, 2-ik füzete pedig Triesttel való forgalomban lesz érvényes.

Ezen díjazású füzetek a gyors- és lehebrókra alkalmazandó rendez díjazatokon kívül a gabona, déli gyümölcs, gyurmákra, petrolum, szesz, rizs, grjóldár, stb. stb. küldeményekre mérsékelt díjazatokkal bíró kivétel díjazásokat is fog tartalmazni.

A szóban leírt díjazású füzetek a m. kir. államasvatok Díjazáseljárású hivatalánál (Via. Csempy-utca 33) lesznek megszerzhetőek.
Budapest, 1898. julus 3-án.
(Utánnyomás nem díjazatik).
Az igazgatósig.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest Köztelek).

ÁRAK:

nagyan waggon-rakományonként ab Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vasuti szállítási költség a különböző távolság rendeltelési állomások szerint 130—140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egy-sületet tag részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesületünk pénztárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által 1000 frt pályadíjjal jutalmazott és még ez év folyamán kiadandó

GAZDASÁGI KÖNYVVITELTAN

alapján összeállított

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOKBÓL

sz. nyom.	iv kr.	sz. nyom.	ugy mint:	sz. nyom.	iv kr.
1.	1	14.	Élytelletár, kül- és belv	38.	1
2.	1	15.	Teleklettár, kül- és belv	39.	1
3.	1	16.	Termény és anyaglettár, kül- és belv	40.	1
4.	1	17.	Letéti napló	41.	1
5.	1	18.	Rieven lettár, kül- és belv	42.	1
6.	1	19.	Szegődmény-level	43.	1
7.	1	20.	Ló- és szarvasmarha-kimutatás	44.	1
8.	1	21.	Juh- és sertés-kimutatás	45.	1
9.	1	22.	Különbéle tárgy kimutatása	46.	1
10.	1	23.	Vagyasági anyag	47.	1
11.	1	24.	Tulajó anyag	48.	1
12.	1	25.	Szorosánfa	49.	1
13.	1	26.	Idéti termények	50.	1
		27.	Póttakaróanyag	51.	1
				52.	1
				53.	1
				54.	1
				55.	1
				56.	1
				57.	1
				58.	1
				59.	1
				60.	1
				61.	1
				62.	1
				63.	1
				64.	1
				65.	1
				66.	1
				67.	1
				68.	1
				69.	1
				70.	1
				71.	1
				72.	1
				73.	1
				74.	1
				75.	1
				76.	1
				77.	1
				78.	1
				79.	1
				80.	1
				81.	1
				82.	1
				83.	1
				84.	1
				85.	1
				86.	1
				87.	1
				88.	1
				89.	1
				90.	1
				91.	1
				92.	1
				93.	1
				94.	1
				95.	1
				96.	1
				97.	1
				98.	1
				99.	1
				100.	1

állandóan raktárt tartunk.

Összeállította: SUSCHKA RIKÁD

a magyarvári gazd. akadémia gazd. intézője.

Az összes nyomtatványokból **mintatívek** az O. M. G. E. tagoknak és a „KÖZTELEK“ előfizetőinek 3 frt 20 kr. előleges beküldése mellett portmentesen küldetnek. — Rövid utmutatás ára 20 kr.

Arjgyezékkel és felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Megrendelések

a „KÖZTELEK“ kiadóhivatalához IX. kerület, Üllői-ut 25. sz. küldendők.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű savtalanított rezeolajajat elsőrendű avany-szaját stb.

Kocsikenőcsöt, Petroleumot

szákokat, takaró- és széképponyvakat, kátrányfestékeket, fedőlisztet és minden egyéb gazdasági cikkelt

Szalonnát
Fertőtlenítő szereket,
u. m. karbolax, karbolpor, creolin, zöldségész stb. részletek, carboloemet, keserűt, cypasánt stb.

MÜTRÁGYÁT.

Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfizetés mellett vándorok: gazdasági és erdei védelemre, mely észlra mintázott ajánlatot kérék.

Luczernát, löherét, fűmagvakat,

minden czérla és egyéb vetőmagot a legújítványosabb árra és a parancsoltól felmentésben.
Glasz szaporánál tiszta vastag gyökerekből érve.

KRAMER LIPÓT, V. ker., Akadémia-utca 10. sz.

Telefon. **Sürgönyozim: „CERES“ Budapest.** Telefon. **BUDAPESTEN,** **Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálók.**

Most jelent meg

Amerikai mezőgazdaság.

MÁSODIK KIADÁS.

Írta:

SZILASSY ZOLTÁN

az OMGE. szerkesztő titkárja, a „Köztelek“ feloldó szerkesztője. Eredeti fényképek és Vladár Ernő festőművész rajzai után készült áras képpel.

Botti ára 4 frt.

OMGE. tagoknak és a „Köztelek“ előfizetőinek

kedvezményes ára 3 frt 50 kr.

Megrendelhető a

„Köztelek“ kiadóhivatalában

(Budapest, IX. Üllői-ut 25. sz.)

Van szerencsénk ajánlani
szavatolt tisztaságú
Thomasfoszfátlisztet

A legmagasabb díjakkal kitüntetett szavatolt 15-20%-os citrában oldható foszforvartalommal és 85-100%-os porritomsággal.

Földművelésben, minden talajra alkalmas trágyaszór, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatású az összes gabonafélék, káposzta és olajnövények, löherre és luczernára, szőlő, konyó és kert veteményekre, kiváltékon a rétekre. **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforvitrágya** földmívelés hatáskörében (területegységre, felhívja az összes szuperfoszfátot). A citrában oldható foszforvartalom **szavatosságot** vállalunk, netelani hiányt megterítünk. Árjajánlatokkal, számkiműkkel és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

A csehországi Thomasvözei prágai foszfáttel eladott iródnakban vastaggyökereket a magyar korona orsz. területén

KALMÁR VILMOS, BUDAPEST, VII., Erzsébet-kort 34. szám.
Martellin a legfinomabb éhánymecsesítő trágya kizárólagos eladása.

Fairbanks mérlegek a legújításokkal megújított mérlegesszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek szilárdan rendezettek, tölséyes fémmerőkarokkal bírnak és a hídra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésüknek fogva ugy használnak, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkittenőbb mérlegek. **Gazdasági-, szeker-, marha-, száak- és raktári mérlegeinket**

csészérett és a czélnak megfelelő szerkezetüknek fogva különösen a gardák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánljhatjuk. A jutányos árakban, melyek suyoikkal számított jobb kivitelű tize-des mérlegek áránál nem magasabbak, a hittelesítés, csomagolás és loco vasutra való feladás költsége már befoglalhatnak. — Gardasági egyselelt tagok érkezőmennyben részölnek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrendelés közvetlen központi iródnakhoz, Andrássy-ut 14. számomódé. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi iródnak szolgálunk.

FAIRBANKS MÉRLEG és GÉPKYAR részvény-társaság. BUDAPEST, Andrássy-ut 14. Gyár: Hiltó Váci-ut 158.

KÜHNE E. gazdasági gépgyára MOSONBAN.

Ajánlja a bekövetkező ószi évnadra: Sack rendszerű aczélekkét, egyes-, kettős- és hármasekkét, Laacke-féle szató-föld és réthoronát, hengereit,

eredeti „Hungária Drill“, hegyes vidékre „Mosoni Drill“, kieszegédáknak „Jubileum Drill“ sorvetőgépeit leszállított áron. 18500 drb. használatban. Mindennemű rostált, szelőlőt, konkolyozót. Uj! Burgonya osztályozó gépek! Uj! Répafejelő gépek, csukorépterápmelők részére! Legjobb: „Rapid“ darálóit, zsecska és répavágóit, morzóelő és takarmány fűlesztőit. **Különlegesség: Takarmánykamra berendezések.** Uj, teljes nagy árjegyzék kívánatra bérmentve.

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körut 57a.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és
Gőz-ntimozdonyokat

a legköltségtesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Tel. 90—50.

Budapest—Kelenföld, a vasúttállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeké szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalék-raktárt és javító-műhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (központi) pályaudvarról és a déli vasúton Budáról könnyen elérhető.

Legújabb szabadalmazott **EGYETEMES SORVETŐGÉP**

„TRIUMPH III.“

Merítés kerekkel nélküli! — Merítés kannaival nélküli! — Váltó-kerekkel nélküli!

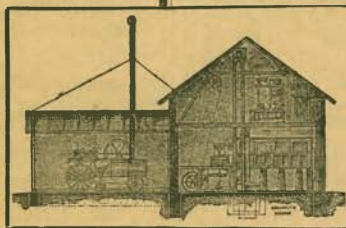
— Hegy és lapátúra. —
Minden gabona- és magnevelőhöz, valamint minden magnevelőhöz egy és ugyanazon a készülékkel alkalmaz. Csak egy évszázad, a gép legjobb kitétele mellett. Fűtő-kereket 1280 mm. magasak. Eddig már 5000 drb. üzemben.

LAKOS NÁNDOR, a Friedlaender gépgyár

BUDAPEST, VIII., Külső Kerepesi-ut 1.

a központi pályaudvarral szemben.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépítő
gépgyára és
vasbányászati

Budapestben, Külső váci-ut 54—56. sz.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR

Magyarországi gyártelepe

Budapest, Külső váci-ut 1443.

Első és egyedüli magyar special gépgyár.

GYÁRTMÁNYOK:

az összes: **mezőgazdasági iparágak** számára szükséges gépek. Nevezetesen:

Cukorgyárak, Sörgyárak, Malátagyárak és Szeszgyárak teljes berendezése és átalakítása.

Szaktekintély mezőgazdasági szeszgyárak és cukorgyárak terén.

Szeszgyárak berendezése hosszabb lejáratu törlesztéses kölcsön mellett.

Minden szaktavagó felvilágosítással, tervekkel, költségvetéssel készségesen szolgálunk.

Mezőgazdasági cselokra mint hajtóerő kiváló gyártmánya a

Hoffmeister-gőzmotor

a legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb gőzgép. — Helyettesít minden gőzgépet és locomobilt. — Cseplésre és minden egyéb gazdasági gép hajtására a legalkalmasabb. — Fűthető szénrel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. — Minden nagyságban, 1/2 lóerőtől kezdve egész 30 lóerőt gyártjuk.

